

Filmfakta

Ämne: Samhällskunskap

Ålder: Från 10 år (M, H)

Speltid: 13 minuter

Svenskt tal med svensk text som tillval

Produktion: Tove Törngren och Josefin Torp, i samarbete med Kunskapsmedia AB, 2017

Syfte/strävansmål

- Att väcka funderingar och diskussion i klassen kring hur olika människor kan behandlas - trots att alla är lika mycket värda.
- Att lära sig om bakgrunden till FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.

Undervisningen ska behandla följande innehåll enligt läroplan

Samhällskunskap (mellanstadiet)

- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Samhällskunskap (högstadiet)

- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna svensk lag.
- Olika organisationers arbete för att främja mänskliga rättigheter.
- Hur mänskliga rättigheter kränks i olika delar av världen.

Produktion: Tove Törngren och Josefin Torp i samarbete med Kunskapsmedia AB, Sverige
© Kunskapsmedia MMXXVII
Filmnr: 1687KM

STUDIEHANDLEDNING

Mänskliga rättigheter - om allas lika värde

Filmens innehåll

Den här filmen undersöker mänskliga rättigheter. Med leranimationer och exempel hämtade från verkligheten reder vi ut begrepp och frågeställningar. Är alla människor lika mycket värda? Varför behandlas människor olika? Dessa är frågor som väcks i klassen när man tittar på filmen.

Vi får se exempel där barn i Sverige kanske inte alltid behandlas enligt FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, eller enligt barnkonventionen. Vi lär oss också om den historiska bakgrunden till hur FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna kom till.

Kapitel:

- Kapitel 1: De mänskliga rättigheterna (00:00 - 04:41)
- Kapitel 2: De mänskliga rättigheternas historia (04:42 - 08:03)
- Kapitel 3: Lever vi enligt de mänskliga rättigheterna? (08:04 - SLUT)

Mänskliga rättigheter - om allas lika värde

Innan filmen

Vad vet vi?

Läs inledningstexten för eleverna. Låt dem först enskilt fundera på vad de tror att filmen handlar om och framförallt varför det kan vara viktigt att titta på en film som handlar om mänskliga rättigheter. Sedan pratar de i par och delar tankar med varandra. Till sist delar hela gruppen med sig av vad de tror filmen handlar om. Skriv gärna ned vad eleverna säger och ha som underlag för vidare diskussion efter filmen.

Gissa ordet

Låt eleverna först själva och sedan i par försöka förklara följande begrepp:

Mänskliga rättigheter	Utvisning
Asylrätt	Barnkonventionen
Konvention	FN

Diskussionsfrågor

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar.

Diskussionsfrågorna nedan är indelade enligt kapitel i filmen.

Kapitel 1: De mänskliga rättigheterna (00:00 – 04:41)

- Nämn några av de grundläggande mänskliga rättigheterna.
- Vilken organisation är det som har skapat de mänskliga rättigheterna? Vad vet du om den organisationen?
- I avsnittet om Jasmin nämns asylrätten. Vad handlar den om?
- Det finns en så kallad konvention som handlar om barns rättigheter. Vad heter den?
- Vad skulle du säga att de mänskliga rättigheterna går ut på?
- Tycker du att alla människor behandlas lika i samhället? Varför/varför inte?

- Ska en mördare ha samma rättigheter som du? Resonera i klassen.
- Vad är ett "hem" för dig?
- De mänskliga rättigheterna är inte vanliga lagar. Vad innebär det? Vad kan det finnas för poäng med att länder skriver under på det?

Kapitel 2: De mänskliga rättigheternas historia (04:42 - 08:03)

- Vilket budskap kom från den persiske kungen Kyros?
- Hur skiljde sig Lemkins idéer med Hitlers?
- Hur kan det komma sig att ledarna först inte ville lyssna när Lemkin pratade om mänskliga rättigheter?
- Hur såg Adolf Hitler på allas lika värde?
- Vad ledde hans synsätt till?
- Är Hitler värd lika mycket som alla andra människor?
- I filmen berättas att flera av världens ledare samlades i Paris 1948. Vad skulle de komma överens om och varför hände det just då?
- Kan du ge exempel på hur man pratat om allas lika värde tidigare i historien?
- Finns det någon risk att ledare som inte tycker att alla är lika mycket värda kommer till makten igen? Vad skulle det kunna leda till?

Kapitel 3: Lever vi enligt de mänskliga rättigheterna? (08:04 - SLUT)

- Varför har man lagt till konventioner till de mänskliga rättigheterna?
- Kan ett land dömas i domstol om de bryter mot:
 - a) den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter
 - b) konventioner som landet har skrivit på
- Nämn exempel på när de mänskliga rättigheterna kränks.
- Vad tycker du man borde göra för att de mänskliga rättigheterna ska efterlevas bättre:
 - i samhället i stort?
 - på din egen skola?
 - vad kan du själv göra?
- I filmen pratas om att en uppdelning i "vi och dom" kan leda till att vi bryter mot de mänskliga rättigheterna. Diskutera varför det skulle kunna vara så.
- Hur har världen förändrats sedan förklaringen om de mänskliga rättigheterna kom till?

Mänskliga rättigheter - om allas lika värde

Efter filmen

Stadgar

Låt eleverna välja ut ett antal stadgar ur de mänskliga rättigheterna och rangordna dessa. Låt dem sitta två och två och skriva ner stadgar de tycker är viktiga och resonera kring varför dessa är viktigare än andra.

Ny eller bekräftad kunskap?

Låt eleverna fundera över vad som sades i filmen. Sedan skriver de ned vad som var ny kunskap för dem. De kan även skriva ned något som de visste innan som bekräftades i filmen. Avsluta lektionen med att låta eleverna skriva på en post-it-lapp vad de lärt sig under dagens lektion. Lappen fäster de sedan på dörren när de går ut.

Fördjupning i de mänskliga rättigheterna

Klassen delas upp i mindre grupper. Varje grupp formulerar en frågeställning (eller väljer en nedan) som de vill fördjupa sig i och göra ett arbete kring.

Till exempel:

- Ta reda på mer om FN:s historia. Vilka händelser ledde till att FN skapades och vilka förhoppningar hade världen på vad FN skulle kunna uppnå?
- Undersök de mänskliga rättigheterna. Hur har utvecklingen kring dem sett ut? Hur följs de mänskliga rättigheterna i världen idag?
- Undersök barnkonventionen. Vad är barnkonventionen och hur har utvecklingen kring barnkonventionen sett ut? Hur följs barnkonventionen i världen idag?
- Vad händer om Sverige bryter mot FN:s konventioner? Finns det några exempel på när det har hänt?
- Hur ser framtiden ut för de mänskliga rättigheterna och hur de efterlevs? Undersök hur det ser ut i världen. Blir det bättre för människorna runt om i världen, eller blir det sämre? Vilka hot finns mot de mänskliga rättigheterna?

Gruppen presenterar sitt arbete inför klassen som en redovisning, en hemsida, en presentation eller blogg. Efter presentationen diskuterar klassen kring arbetets innehåll.